

POLITYKA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W URZĘDZIE MIEJSKIM W KOLE

Rozdział I Postanowienia ogólne

§ 1

1. Polityka określa zasady i tryb zarządzania ryzykiem w Urzędzie Miejskim w Kole.
2. zawarte w niniejszej polityce określenia oznaczają:
 - 1) **czynnik ryzyka** – okoliczności, stan prawny, stan faktyczny, które mogą wywołać ryzyko wystąpienia nieprawidłowości;
 - 2) **obszar działania** – definiowany na poziomie strategicznym, obejmujący najczęściej kilka procesów tworzących logiczną całość i rządzący się podobnymi regułami;
 - 3) **obszar ryzyka** – to obszar w którym występują istotne z punktu widzenia kontroli zarządczej czynniki ryzyka;
 - 4) **ocena ryzyka** – ewaluacja ryzyka w odniesieniu do jego oddziaływania, jeśli ryzyko wystąpi oraz prawdopodobieństwa wystąpienia tego ryzyka;
 - 5) **prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka** – oszacowanie w oparciu o przeszłe zdarzenia przy założeniu, że w przyszłości nie zaistnieją w danym obszarze znaczne zmiany;
 - 6) **ryzyko** – prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzeń, które mogą mieć wpływ na osiągnięcie zamierzonych celów lub powodują odchylenia od oczekiwanych stanów - niepewność związana ze zdarzeniem lub działaniem, które wpłynie na zdolność Urzędu Miejskiego w Kole do realizacji celów jego działalności,
 - 7) **właściciel ryzyka** - osoba odpowiedzialna za zarządzanie ryzykiem, mająca kompetencje do podjęcia działań zaradczych w stosunku do obszaru, którym zarządza;
 - 8) **zarządzanie ryzykiem** - system metod i działań zmierzających do obniżenia ryzyka do poziomu akceptowalnego, przy uwzględnieniu kosztów działania oraz zabezpieczenia się w racjonalny sposób przed jego skutkami, obejmuje identyfikowanie i ocenę ryzyka oraz reagowanie na nie. Proces zarządzania ryzykiem obejmuje ryzyko występujące we wszystkich procesach decyzyjnych i każdy szczebel zarządzania

Rozdział II Cele i zasady zarządzania ryzykiem

§ 2

1. Zarządzanie ryzykiem jest procesem ciągłym, stanowiącym jeden z elementów kontroli zarządczej w Urzędzie Miejskim w Kole i ma na względzie zwiększenie prawdopodobieństwa osiągnięcia celów i realizacji zadań.
2. Celem zarządzania ryzykiem jest doprowadzenie do eliminacji lub ograniczenia ryzyka do akceptowanego poziomu.

3. Zarządzanie ryzykiem odbywa się w szczególności według zasad:
- 1) zgodności z przepisami prawa oraz wytycznymi w zakresie standardów kontroli zarządczej w jednostkach sektora finansów publicznych;
 - 2) powiązania z celami i zadaniami Urzędu Miejskiego w Kole jako jednostki oraz jej komórek organizacyjnych;
 - 3) integracji z innymi działaniami podejmowanymi w ramach zarządzania Urzędem Miejskim w Kole;
 - 4) zrozumienia i akceptacji przez pracowników roli zarządzania ryzykiem w realizacji celów Urzędu Miejskiego w Kole;
 - 5) zaangażowania pracowników Urzędu Miejskiego w Kole w działania związane z zarządzaniem ryzykiem;
 - 6) ciągłości procesu zarządzania ryzykiem;
 - 7) podejmowania działań zaradczych proporcjonalnie do istotności danego ryzyka.

§ 3

Cykl zarządzania ryzykiem w Urzędzie Miejskim w Kole obejmuje:

- 1) proces wyznaczania celów i zadań na rok następny oraz ich monitorowanie;
- 2) identyfikację ryzyka;
- 3) analizę ryzyka, mającą na celu określenie prawdopodobieństwa wystąpienia danego ryzyka i możliwych jego skutków;
- 4) ustalenie metod postępowania z ryzykiem (reakcja na ryzyko);
- 5) sporządzenie rejestru ryzyk;
- 6) stały monitoring ryzyka.

Rozdział III Identyfikacja ryzyka

§ 4

1. Identyfikacja i ocena czynników ryzyka odbywa się w odniesieniu do zidentyfikowanych obszarów działania.
2. Proces identyfikacji ryzyka polega na rozpoznaniu typów ryzyk i niepewności, które mogą zaistnieć, a których wystąpienie zmniejsza prawdopodobieństwo osiągnięcia celów i realizacji zadań jednostki.
3. W przypadku braku istotnej zmiany warunków funkcjonowania jednostki, identyfikacja obszarów ryzyka w odniesieniu do zadań i celów dokonywana jest raz na rok na podstawie analizy danych zawartych w informacji o wykonaniu wydatków oraz rocznym planie działalności.
4. Dokonując identyfikacji ryzyka:
 - 1) zwraca się szczególną uwagę na zasadnicze ryzyka związane z realizacją najważniejszych celów;
 - 2) identyfikuje się ryzyka dotyczące zarówno całej jednostki, jak i ryzyko odnoszące się do każdego istotnego obszaru jej działalności, programu czy projektu;
 - 3) zwraca się uwagę na czynniki zewnętrzne sprzyjające wystąpieniu ryzyka wynikającego ze źródeł zewnętrznych, takie jak: zakłócenia w dostawach energii, w dostępie do Internetu

- i poczty elektronicznej, przerwy w łączności telefonicznej, zakłócenia związane z transportem, komunikacją i dostawcami usług, siła wyższa, stan finansów publicznych;
- 4) uwzględnia się ryzyka związane z systemem organizacji jednostki i jakością zespołu zarządzającego oraz zarządzaniem zasobami ludzkimi;
 - 5) istotną wagę przywiązuje się do ryzyk związanych z funkcjonowaniem systemów informatycznych, w szczególności z: utrzymaniem ciągłości pracy systemów informatycznych, niekontrolowanym dostępem do zasobów informatycznych (włamanie do systemu, wypływ danych itp.), wykorzystaniem infrastruktury informatycznej, np. awaria sprzętu, niedopasowanie systemu do bazy sprzętowej, wykorzystanie nielegalnego oprogramowania, rozwojem i wdrożeniem nowych systemów informatycznych, np. nieuprawnione wdrożenie zmian w oprogramowaniu i bazach danych;
 - 6) wykorzystuje się ustalenia audytu wewnętrznego i zewnętrznego, wyniki ocen, kontroli, wizytacji, lustracji, itp.
5. W celu identyfikacji ryzyka w odniesieniu do ustalonych celów i zadań przeprowadza się analizę wyników samooceny systemu kontroli zarządczej dokonywanej przez osoby zarządzające oraz pracowników jednostki.

Rozdział IV Analiza ryzyka

§ 5

Analiza ryzyka ma na celu określenie prawdopodobieństwa wystąpienia danego ryzyka i możliwych jego skutków.

§ 6

1. Dokonuje się szacowania ryzyka z wykorzystaniem tabel punktowych oddziaływania i prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka, które zostały zamieszczone w tabelach: nr 1, nr 2 i nr 3.
2. W oparciu o dokonaną ocenę prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka i ocenę jego wpływu (skutków) ustalany jest poziom istotności ryzyka.
3. Przyjmuje się poziomy istotności ryzyka zawarte w tabeli 3.
4. Ocenę punktową istotności ryzyka ustala się w wielkości punktowej jako iloczyn skutku i prawdopodobieństwa (Tabela 3 i 4).
5. Ustala się ryzyko niskie jako ryzyko akceptowalne.
6. Wyniki analizy ryzyka wprowadza się do rejestru ryzyka.

§ 7

Za dokumentowanie przeprowadzenia identyfikacji i analizy ryzyka odpowiada osoba upoważniona przez Burmistrza Miasta Koła.

Rozdział V Reakcja na ryzyko

§ 8

Przyjmuje się następujące sposoby postępowania z ryzykiem:

- 1) **przeniesienie ryzyka** na inną instytucję, np. poprzez ubezpieczenie;
- 2) **tolerowanie ryzyka** w przypadku, gdy istnieją określone trudności w przeciwdziałaniu ryzykom, a także, gdy koszty podjętych działań mogą przekroczyć przewidywane korzyści;
- 3) **przeciwdziałanie** przez działania pozwalające na ograniczenie ryzyka do akceptowalnego poziomu, np. dzięki wzmocnieniu mechanizmów kontroli wewnętrznej (poprzez procedury, wytyczne, zasady, nadzór, itd.) wbudowanych w realizowane procesy;
- 4) **wycofanie się** z danego rodzaju działalności.

Rozdział VI Rejestr ryzyk

§ 9

1. Wyniki identyfikacji i analizy ryzyka wprowadzane są na bieżąco do rejestru ryzyka.
2. Prowadzi się rejestr ryzyka, zgodnie ze wzorem określonym w załączniku nr 4 „Planowane cele (zadania)”.
3. Dostęp do rejestru ryzyk posiada: Burmistrz Miasta Koła, audytor wewnętrzny oraz sporządzający.

Rozdział VII Stały monitoring ryzyka

§ 10

1. Burmistrz Miasta, Sekretarz Miasta, Skarbnik Miasta i naczelnicy wydziałów na bieżąco monitorują ryzyka występujące w Urzędzie Miejskim.
2. W przypadku stwierdzenia występowania istotnego ryzyka Skarbnik, Sekretarz, naczelnicy wydziałów oraz pracownicy na samodzielnych stanowiskach przekazują niezwłocznie informację o zidentyfikowanym ryzyku Burmistrzowi Miasta.

§ 11

Pracownicy zobowiązani są do przestrzegania zasad i procedur określonych w polityce zarządzania ryzykiem.

Rozdział VIII Aktualizacja polityki zarządzania ryzykiem

§ 12

1. Polityka zarządzania ryzykiem podlega raz na rok przeglądowi dokonywanemu w celu jej aktualizacji.
2. Projekt aktualizacji polityki zarządzania ryzykiem przygotowuje osoba upoważniona.
3. Każda aktualizacja polityki zarządzania ryzykiem podlega akceptacji Burmistrza Miasta.

Tabela nr 1. Skutki wystąpienia ryzyka

Hasłowy opis skutku wystąpienia zdarzenia/ryzyka	Opis szczegółowy hasła	Wartość prawdopodobieństwa w skali punktowej
Wysoki	Skutki finansowe mogą przekroczyć górny pułap tj. 10000 zł. Znaczny wpływ na realizację zadań statutowych. Rozwiązanie problemu będzie wymagało dużego nakładu czasu/zasobów. Usunięcie skutków będzie trudne lub wręcz niemożliwe. Wywrze istotny wpływ na organizację i stanie się ważnym wydarzeniem publicznym.	3
Średni	Skutki finansowe przekroczą 1000 zł, ale nie przekroczą 10000 zł. Umiarkowany wpływ na realizację zadań statutowych. Rozwiązanie problemu będzie wymagało umiarkowanego nakładu czasu/zasobów. Usunięcie skutków będzie wymagało czasu. Może stać się wydarzeniem publicznym	2
Niski	Skutki finansowe nie przekroczą 1000 zł. Mały wpływ na realizację zadań statutowych. Rozwiązanie problemu będzie wymagało czasu, lecz problem nie spowoduje trwałej szkody. Nie stanie się wydarzeniem publicznym.	1

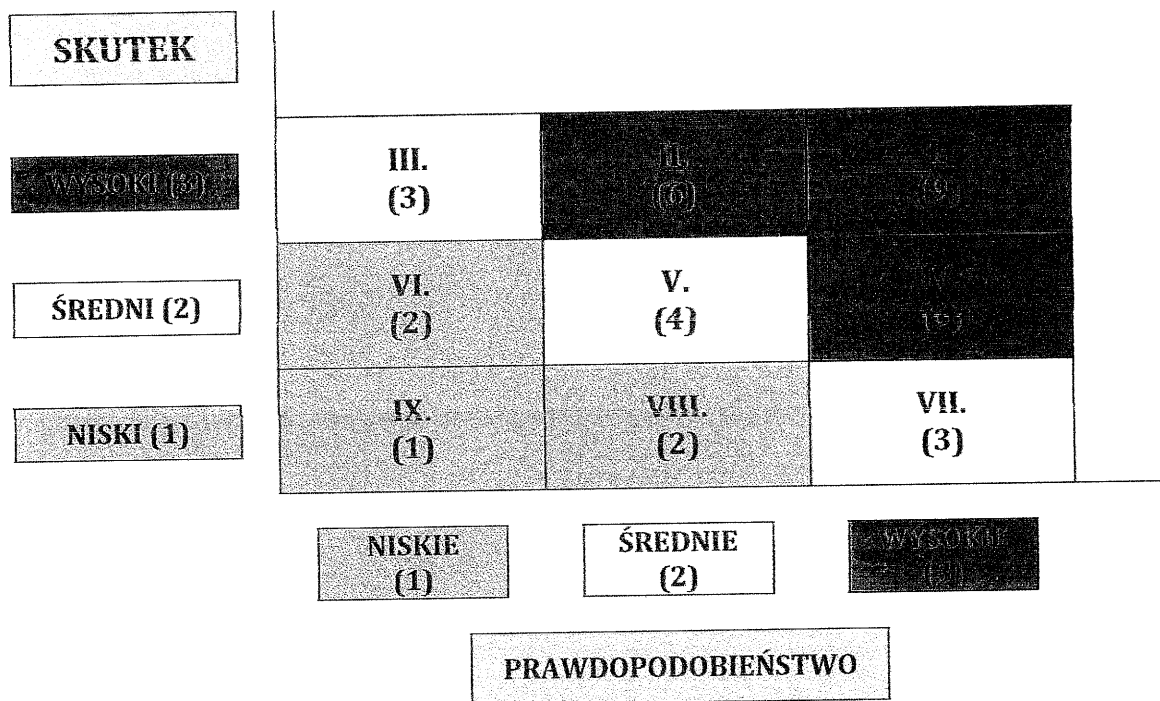
Tabela nr 2. Prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka

Hasłowy opis prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzenia/ryzyka	Opis szczegółowy hasła	Wartość prawdopodobieństwa w skali punktowej
Wysokie	Gdy jest więcej niż 60% szans, że ryzyko wystąpi raz w roku, o ile nie zostanie zmniejszone, (lub ryzyko będzie się krystalizować rutynowo lub systematycznie).	3
Średnie	Gdy jest więcej niż 10%, ale mniej niż 60% szans, że ryzyko wystąpi raz na 5 do 2 lat o ile nie zostanie zmniejszone, (lub ryzyko będzie się krystalizować okazjonalnie lub w wyniku zbiegu niezwykłych okoliczności).	2
Niskie	Gdy jest mniej niż 10% szans, że ryzyko wystąpi raz na 5 do 10 lat o ile nie zostanie zmniejszone, (lub ryzyko będzie się krystalizować rzadko, jego przypadki będą pojedyncze).	1

Tabela nr 3. Poziom istotności ryzyka

Ryzyko wysokie (6-9)	Ryzyko o wysokim wpływie oraz wysokim lub średnim prawdopodobieństwie. Ryzyko o średnim wpływie i wysokim prawdopodobieństwie
Ryzyko średnie (3-4)	Ryzyko o wysokim wpływie oraz niskim prawdopodobieństwie. Ryzyko o średnim wpływie oraz o średnim lub niskim prawdopodobieństwie. Ryzyko o niskim wpływie i wysokim prawdopodobieństwie.
Ryzyko niskie (1-2)	Ryzyko o niskim wpływie oraz średnim lub niskim prawdopodobieństwie.

Tabela nr 4. Mapa ryzyka

BURMISTRZ
Mieczysław Drożdżewski